

УДК 1:37.02:378.147:7.05

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.18>

ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЇ ПРОЕКТНОГО МЕТОДУ Д. ДЬОЇ В ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ КРЕАТИВНИХ ДИСЦИПЛІН

Віталій Мохонько

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
Інститут філософії та освітньої політики, кафедра соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
вул. Пирогова, 9, 01601, м. Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0001-0574-7555>*

У статті розглядається філософські засади методу проектів як один зі способів формування навчальних програм з креативних дисциплін. На основі викладання дизайнерських дисциплін проаналізовано актуальні задачі у підході до навчання студентів креативних сфер. Визначено відмінності від інших спеціальностей та окреслено необхідність пошуку підходів для підвищення ефективності навчального процесу із врахуванням даної специфіки. Проведено аналіз філософських ідей Д. Дьої, В. Х. Кліпатрика як інструменту у контексті актуальних задач та викликів сучасної української освіти. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю адаптації освітніх програм креативних дисциплін до сучасних вимог ринку праці, який висуває підвищені вимоги до практичних навичок, інноваційного мислення та міждисциплінарної підготовки фахівців. Традиційні методи навчання часто не відповідають цим викликам, що створює потребу у впровадженні інноваційних підходів, зокрема проектного методу навчання. Результати дослідження свідчать, що проектний метод навчання сприяє формуванню студентами ключових професійних компетенцій, включаючи здатність до вирішення комплексних завдань, ефективну командну роботу, інноваційний підхід та міждисциплінарну інтеграцію. Окрім того, цей метод забезпечує високий рівень мотивації студентів та відповідність їх підготовки потребам сучасного ринку праці. Водночас виявлено низку викликів, пов'язаних із його впровадженням, таких як складність оцінювання результатів та високі ресурсоємні вимоги до організації навчального процесу. Дослідження підтвердило, що проектний метод є перспективним інструментом у підготовці фахівців у сфері креативних дисциплін. Рекомендовано вдосконалювати освітні програми шляхом інтеграції проектного навчання, адаптованого до умов українського освітнього простору та з урахуванням міжнародного досвіду.

Ключові слова: проектний метод, креативні дисципліни, креативні сфери, дизайн, візуальний дизайн, філософія освіти.

Вступ. «Феномен креативного знання» – ось як ми могли б охарактеризувати оте прожиття світу, що відкривається людині, котра стає на шлях творчого пошуку. У дусі Е. Гусерля це подібне до спроби здійснити своєрідну «епоху» стосовно всіх буденних уявлень про освіту та мистецтво (пор. [1; 2]). І лише звільнившись від попередніх настанов, можна увійти до сфери «чистої феноменології» творчого акту, де кожен метод постає не тільки як інструмент, а як метафізичний іманентний вияв сутності освіти – такої, якою вона може бути, а не лише здається в конвенційних програмах.

Сходження ж, за Г.-Г. Гадамером, до «істини і методу» відбувається в постійному русі герменевтичного кола, коли вчитель і студент у спільному діалозі безупинно переінтерпретують досвід творчої діяльності (пор. [3; 4]). Тут неможливо обмежитися суто технічними чи алгоритмічними знаннями: процес пізнання стає процесом взаємного осягнення, де метод проектів функціонує як особлива інтенція, що вимагає від

кожного учасника не лише раціональної рефлексії, а й екзистенційного «включення». І саме в цьому «тканні» смислів розгортається істинна освіта, що виростає із глибин розуміння власного покликання.

Креативні дисципліни є важливою ланкою сучасного освітнього простору, вони формують фахівців у таких галузях, як дизайн, рекламні комунікації, медіа тощо, котрі потребують інтеграції мистецтва та передових технологій. На відміну від традиційних наукових та природничих дисциплін, де навчання часто спрямоване на теоретичне засвоєння знань і застосування універсальних алгоритмів, креативні спеціальності акцентують увагу на розвитку індивідуальних підходів до розв'язання нестандартних завдань. Такий підхід потребує не лише освоєння технічних навичок, але й фокусу на формуванні творчого мислення, міждисциплінарних компетенцій та здатності до інноваційної діяльності. Як зазначає П. Гілен, «креативність – вимога сьогодення. До неї заохочують не лише митців, а й керівників-підприємців і політичних лідерів...» [7, с. 6]. Виходячи з цього, можемо визначити розвиток творчого мислення та опанування практичних навичок в якості основних необхідних до розвитку компетенцій.

Унікальність креативних дисциплін полягає в тому, що їхній освітній процес неможливо стандартизувати в повній мірі, оскільки кожен проект, розробка чи творче рішення є результатом індивідуальної роботи студента. Для порівняння, у природничих чи технічних науках зазвичай є чітко визначені критерії оцінки, що базуються на об'єктивних результатах, таких як точність розрахунків чи відповідність експерименту заданим параметрам. У креативних дисциплінах оцінювання значною мірою залежить від суб'єктивного сприйняття інноваційності, естетичної цінності та відповідності запиту аудиторії чи ринку.

Крім того, особливості сучасного ринку праці посилюють необхідність підготовки фахівців, які здатні створювати конкурентоспроможний продукт, адаптований до потреб часу. Це висуває нові вимоги до освітнього процесу, включаючи практичну спрямованість навчання, інтеграцію з цифровими технологіями та залучення до співпраці стейкхолдерів, таких як бізнес, громадські організації чи культурні інституції.

Таким чином, навчання студентів креативних спеціальностей вимагає впровадження інноваційних педагогічних підходів, серед яких метод проектного навчання займає центральне місце. Він дозволяє інтегрувати теорію і практику, сприяє формуванню навичок роботи у команді, а також забезпечує можливість вирішення актуальних проблем через розробку конкретних проектів. У цій статті буде проаналізовано особливості впровадження методу проектного навчання у контексті сучасної освіти в Україні, а також визначено його значення для підготовки студентів креативних дисциплін.

Мета та завдання дослідження. Метою цього дослідження є аналіз та обґрунтування доцільності використання методу проектного навчання для підвищення ефективності освітніх програм у креативних дисциплінах, зокрема у підготовці майбутніх дизайнерів. З огляду на специфіку цих спеціальностей, необхідно забезпечити такі підходи до навчання, які сприяли б розвитку творчих здібностей на рівні із теоретичними знаннями, формуванню практичних навичок і здатності студентів працювати з реальними завданнями, адаптованими до сучасних викликів.

Основна проблематика дослідження полягає у недостатньому врахуванні особливостей креативних спеціальностей у традиційних методах викладання. Чинні навчальні програми нерідко базуються на застарілих педагогічних моделях, що не відповідають потребам сучасного ринку праці та інноваційного розвитку. Як наслідок, випускники креативних спеціальностей стикаються з труднощами у практичній діяльності через недостатність практичного досвіду, слабкі навички командної роботи та не вміння адаптуватися до змінних умов професійної діяльності.

Методи дослідження. У цій роботі використано комплексний підхід до дослідження, який включає різноманітні методи, що дозволяють забезпечити всебічне вивчення особливостей проектного навчання у контексті підготовки студентів креативних дисциплін. Ураховуючи специфіку тематики, дослідження здійснювалося у кілька етапів, кожен з яких базувався на різних методологічних інструментах. Було використано теоретичний та порівняльний аналізи, емпіричне дослідження, анкетування та інтерв'ювання. На початковому етапі дослідження проведено детальний аналіз наукової літератури, нормативних документів, освітніх програм та методичних матеріалів, пов'язаних із проектним навчанням і креативними дисциплінами. Було розглянуто праці класичних авторів, таких як Джон Дьюї та Вільям Кілпатрик, які заклали основи методу проектів. Також проаналізовано сучасні дослідження у цій сфері, зокрема роботи зарубіжних і українських авторів, що стосуються інтеграції проектного методу у навчальні процеси. Цей метод дозволив узагальнити наявний теоретичний і практичний досвід, виокремити ключові аспекти, які впливають на ефективність проектного навчання, та визначити його актуальність для студентів креативних спеціальностей.

Для визначення унікальності проектного методу проведено порівняльний аналіз його переваг і недоліків порівняно з іншими педагогічними підходами, такими як лекційно-семінарська система, кейс-методи, проблемне навчання тощо. У ході аналізу враховувалися специфічні вимоги до підготовки фахівців у креативних сферах, які включають потребу у розвитку творчого мислення, практичних навичок і міждисциплінарних компетенцій.

Емпірична частина дослідження базувалася на спостереженні за впровадженням проектного методу у навчальний процес студентів креативних дисциплін, зокрема дизайнерів. Було організовано експериментальне заняття у форматі майстер-класу, де у студентів була змога перейняти досвід роботи у сфері візуального дизайну, обговорити проблематику навчання та виділити найкорисніші для себе компетенції.

Для збору даних про досвід студентів та викладачів використано методи анкетування та напівструктурованих інтерв'ю. Студентів опитано стосовно рівня задоволеності ефективністю поточної освітньої програми, про рівень задоволеності навчальним процесом, бажані до впровадження елементи проектного навчання.

Отримані дані було використано для виявлення ключових факторів успіху проектного навчання та можливих перешкод для його впровадження.

Виклад основного матеріалу. Феноменологічна перспектива освіти передбачає, що кожен акт творчості, зокрема у дизайні, пов'язаний з «привласненням» світу через внутрішній досвід, коли студент перебуває у процесі конституювання сенсів (пор. [1; 2]). У цьому сенсі креативне завдання не є простим віддзеркаленням реальності, а радше відкриттям горизонтів можливого, де дизайн-проект постає ніби інтенціональним об'єктом, який формується і трансформується внаслідок активності свідомості. Проектний метод тут відіграє роль структурованого каркаса, що дозволяє упорядкувати та продовжувати цей творчий потік, водночас залишаючись відкритим для нових інтерпретацій.

Схожим чином і герменевтична оптика, про яку говорить Ганс-Георг Гадамер, зауважує, що будь-яке осягнення (а освітній процес тут не виняток) є постійним заломленням змісту у свідомості дослідника або студента [3; 4]. Те, як ми інтерпретуємо смисл завдання, залежить від нашого попереднього досвіду, а отже – ніколи не є цілком неупередженим. Тому при реалізації проекту важливо, щоб студенти могли «пережити» свою ідею в контексті реальних потреб, а також змінювати її, зважаючи на отриманий зворотний зв'язок. Таким чином герменевтична циркулярність постає фундаментальним механізмом формування креативних рішень.

Освіта у сфері креативних дисциплін, таких як дизайн, рекламні комунікації, медіа, інформаційні технології, відіграє важливу роль у контексті сучасної вищої освіти, оскільки відповідає на ключові виклики і потреби постіндустріального суспільства, яке зосереджене на творчості, інноваціях та економіці знань, що є одним із ключових драйверів розвитку економіки. Для повного розуміння питання, необхідно окреслити основні риси та відмінності креативних дисциплін.

Можемо визначити наступні функції:

- Розвиток економіки творчості. Сучасна глобальна економіка все більше базується на інтелектуальних і творчих продуктах, таких як дизайн, брендинг, цифровий контент тощо. Креативні індустрії стають одним із ключових драйверів економічного розвитку, створюючи додану вартість через оригінальність, естетичність і новаторство.
- Попит на soft skills. Креативні дисципліни формують так звані «м'які навички», такі як креативне мислення, адаптивність, вміння працювати в команді, управління проектами та вирішення нестандартних проблем, які є затребуваними у всіх галузях.
- Міждисциплінарність і інтеграція знань. Дизайн і рекламні комунікації інтегрують знання з різних сфер (психології, соціології, технологій, бізнесу), що сприяє формуванню системного підходу до розв'язання комплексних проблем.
- Цифрова трансформація. З розвитком цифрових технологій креативні професії займають ключову позицію у створенні цифрового контенту, візуальної культури та інтерактивних платформ.
- Соціокультурний вплив. Креативні дисципліни сприяють формуванню культурного коду суспільства, впливають на розвиток естетичних цінностей і сприяють вирішенню соціальних проблем через комунікацію та дизайн.

Також, варто провести порівняльний аналіз креативних дисциплін із іншими у галузі вищої освіти для пошуку оптимального методу викладання матеріалу (Табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльний аналіз креативних дисциплін із іншими у галузі вищої освіти

	Креативні дисципліни	Інші дисципліни
Процес навчання	Орієнтовані на практичну діяльність, експерименти, створення оригінальних продуктів і проектів. Використовують студійний формат навчання, майстер-класи, воркшопи та інтенсиви.	Часто більше орієнтовані на теоретичне засвоєння знань, аналіз існуючих концепцій і стандартизоване оцінювання.
Тип мислення	Формують дивергентне мислення, здатність генерувати нестандартні ідеї, працювати із двозначністю та створювати інновації.	Надають перевагу конвергентному мисленню, яке спрямоване на логічний аналіз і знаходження єдиного правильного рішення.
Методи оцінювання	Замість тестів і стандартних контрольних використовують портфоліо, презентації, виставки та демонстрації проектів.	
Роль індивідуальності	Особистість студента, його стиль і бачення часто стають частиною результату навчання. Акцент робиться на розвитку індивідуальної креативності.	Фокусуються на засвоєнні універсальних знань і навичок, що можуть бути застосовані незалежно від особистості студента.
Навчальне середовище	Вимагають спеціального середовища (творчі лабораторії, студії, сучасне програмне забезпечення, обладнання для дизайну чи анімації).	Часто можуть проводитися у стандартному аудиторному форматі з меншою залежністю від інфраструктури.

Як стає зрозуміло із порівняльного аналізу, очевидна відмінність у дисциплін креативної галузі від інших, що виражається у фокусі на певні навички та компетентності (Табл. 1). Це створює необхідність формування окремого, більш конкретизованого підходу до викладання відповідних дисциплін, у порівнянні із більш «класичними».

Проаналізувавши існуючі методи викладання, виходячи із поставлених задач, особливу цікавість являє собою проектний метод навчання.

Проектний метод навчання є однією з найбільш ефективних та універсальних педагогічних технологій, яка поєднує теоретичне засвоєння матеріалу з практичною діяльністю. На відміну від традиційних форм занять, проектне навчання орієнтоване на активну участь студентів у розв'язанні реальних задач, що сприяє формуванню у них самостійності, відповідальності та здатності до інтеграції знань з різних дисциплін.

Визначаючи сутність проектного навчання, Джон Дьюї акцентував увагу на тому, що проект є інструментом активного обговорення та дослідження теми, яка є актуальною для студентів і суспільства в цілому [6]. У процесі такої діяльності студенти не лише здобувають нові знання, але й виявляють додаткові проблеми, які потребують розв'язання, що стимулює їх до глибокого пізнання. Головною метою цього методу є формування у студентів здатності до самостійного навчання, що узгоджується із загальною метою автономного навчання – навчити діяти незалежно та відповідально в умовах, що постійно змінюються. Також, варто звернути увагу на В. Кліпатрик у своїй роботі «The Project Method» розробив концепцію проектного навчання, яка включає чотири ключові фази: визначення завдання, планування, реалізація та оцінка результату [8].

Ці ідеї розширив Ю. Крумм, виділяючи п'ять ключових характеристик навчальних проектів, які є основою їхньої ефективності [9]:

1. *Конкретна мета.* Успішний проект має чітко визначену мету, що дозволяє студентам застосовувати набуті знання для виконання практичних завдань. Мета проекту забезпечує інтеграцію мови або іншого навчального матеріалу в реальному комунікативному контексті та відкриває можливості для відкриття нового.

2. *Спільне планування та виконання.* Процес розробки проекту передбачає співпрацю між викладачем та студентами. Викладач виконує роль радника, координатора та джерела додаткових знань, тоді як студенти беруть на себе відповідальність за виконання завдань. Такий підхід сприяє формуванню навичок командної роботи та розвитку креативності.

3. *Інтеграція зовнішнього світу.* Проекти нерідко виходять за межі аудиторії, залучаючи студентів до роботи в реальних умовах або представляючи результати їхньої діяльності зовнішній аудиторії. Це забезпечує єдність теоретичного навчального матеріалу з реальністю, що стимулює досягнення вищого рівня практичних умінь.

4. *Самостійні дослідження та діяльність.* Проектне навчання передбачає активну участь студентів у дослідницькій діяльності. Для цього вони використовують різноманітні ресурси: довідники, цифрові інструменти, інтернет та сучасні мультимедійні технології. Така автономна діяльність сприяє формуванню навичок самостійного навчання та ефективного використання допоміжних засобів.

5. *Презентація результатів.* Проектна діяльність завершується створенням презентабельного продукту, який можна продемонструвати як у навчальному середовищі, так і поза ним. Це може бути постер, презентація, газета, виступ або інший формат, що дозволяє оцінити результати роботи студентів. Крім того, результати проектів часто стають основою для подальшої діяльності, наприклад, організації дискусій, проведення аналізу помилок чи створення нових проектів.

Загалом, можемо виділити наступні цілі проектної діяльності у навчанні:

- навчити студента складати план та виконувати роботу у відповідності до нього;
- надати можливість вибору тем до вивчення згідно з індивідуальними інтересами;
- опанування практичних навичок та вміння використати їх у реальних ситуаціях.

Креативні дисципліни відрізняються від інших своєю практичною спрямованістю, міждисциплінарністю та використанням новітніх технологій. Наприклад, навчання візуальному дизайну передбачає використання спеціалізованого програмного забезпечення (Adobe Creative Cloud, Figma, Autodesk 3D Max, Cinema 4D тощо) та створення інноваційних продуктів.

Варто зазначити, опанування студентом технічної бази є лише частиною необхідних вмінь. Програмне забезпечення, яким би досконалим воно не було – лише інструмент для втілення власного бачення. Тому на перший план необхідно виводити розвиток креативності, творчого бачення, напрацювання практичного досвіду у вирішенні робочих задач.

Проектний метод навчання виступає як ефективний інструмент підготовки фахівців креативних спеціальностей завдяки його здатності поєднувати теоретичну базу з практичною діяльністю. Вимоги креативних дисциплін значно перевищують можливості традиційних методів навчання, орієнтованих на засвоєння інформації та виконання стандартизованих завдань. Основна перевага проектного методу полягає в його спрямованості на розвиток самостійності, критичного мислення і творчого потенціалу студентів. Цей підхід дозволяє створювати освітнє середовище, яке імітує реальні професійні умови, сприяючи формуванню практичних навичок і міжособистісних компетенцій, необхідних для успішної кар'єри в креативних сферах.

Переваги проектного методу можемо умовно класифікувати за наступними пунктами:

По-перше, актуальність проектного методу для креативних дисциплін.

Навчання у креативних дисциплінах, таких як дизайн, архітектура, реклама, мультимедіа, базується на вирішенні нестандартних задач, які потребують інтеграції знань з різних галузей і врахування специфіки цільової аудиторії. У рамках проектного методу студенти не лише опановують технічні прийоми, але й навчаються враховувати соціальні, культурні та економічні аспекти своїх проектів. Завдяки цьому майбутні фахівці отримують змогу працювати над реальними кейсами, набуваючи навичок аналізу потреб замовника, розробки концепції та її практичної реалізації.

По-друге, переваги проектного методу у формуванні компетенцій.

Проектне навчання стимулює розвиток таких навичок, як творче мислення (завдяки свободі у виборі підходів до розв'язання задач студенти генерують інноваційні ідеї), командна робота (більшість проектів виконується у групах, що сприяє формуванню навичок співпраці, лідерства та комунікації), самостійне прийняття рішень (у процесі виконання проектів студенти вчаться брати відповідальність за свої дії та результати), інтеграція знань (проекти передбачають залучення знань з різних дисциплін, що формує системне бачення та міждисциплінарний підхід).

По-третє, роль проектного методу у навчанні дизайну.

Дизайн є однією з ключових сфер креативних дисциплін, яка вимагає особливої уваги до практичної підготовки студентів. Дизайнер працює на перетині технологій, мистецтва і бізнесу, створюючи естетично привабливі, функціональні та комерційно успішні продукти. Проектний метод забезпечує можливість занурення студентів у професійне середовище через створення макетів, прототипів, графічних концепцій, розробку брендингових стратегій та інші види практичної діяльності.

По-четверте, міжнародний досвід і перспективи для України.

У провідних навчальних закладах світу проектний метод є основою підготовки студентів креативних спеціальностей. Наприклад, у таких університетах, як MIT, Parsons School of Design, Rhode Island School of Design, студенти виконують реальні проекти у співпраці з бізнесом, культурними інституціями чи державними організаціями. Адаптація цих підходів до українського контексту може сприяти підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних освітніх програм і підготовці висококваліфікованих спеціалістів для глобального ринку.

Результати дослідження. У ході дослідження було виявлено низку ключових аспектів, котрі підтверджують переваги методу проектного навчання для підготовки студентів креативних дисциплін, зокрема дизайнерів. Також, продемонстровано актуальність ідей В. Кліпатріка та Д. Дьюї у цьому контексті.

Опитування проведене серед студентів спеціальності «дизайн» у ході проведення майстер-класу, дало розуміння проблематики та запитів студентів. Більшість опитаних студентів відповіли ствердно на питання стосовно необхідності формування більш специфікованої програми викладання у сферах креативних індустрій (Рис.1).

Чи вважаєте ви що побудова освітньої програми у сфері креативних індустрій має відрізнятися від інших спеціальностей?

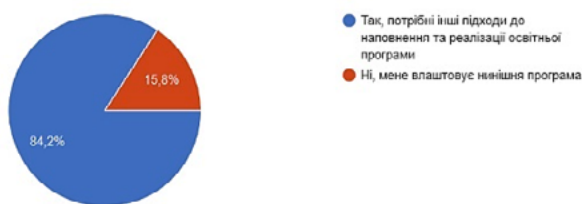

Рис. 1

Джерело: власне дослідження

Також переважна більшість опитаних виділила отримання практичних та технічних професійних навичок як пріоритетні і разі внесення змін до навчальної програми [Рис. 2].

Знання із якої категорії вам би хотілося поглибити у подальшому?

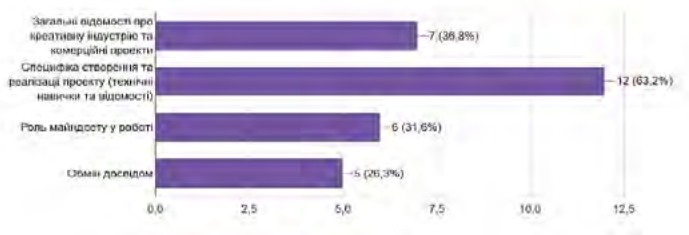

Рис. 2

Джерело: власне дослідження

Таким чином формуються основні освітні запити студентів креативних дисциплін на прикладі дизайнерів та виникає необхідність аналізу та підбору оптимальної стратегії побудови освітньої програми.

Проектне навчання було визначено як оптимальний інструмент для інтеграції теоретичних знань із практичними навичками. Це стало можливим завдяки формуванню умов для творчого вирішення реальних завдань, які відповідають сучасним викликам професійного середовища. Встановлено, що метод сприяє розвитку автономного мислення, міждисциплінарних компетенцій і здатності працювати у команді.

Проектний метод дозволяє адаптувати освітній процес до унікальних потреб студентів творчих напрямків. Зокрема, у підготовці дизайнерів виявлено важливість використання прикладних проектів, які включають інтеграцію естетичних, технічних і соціальних аспектів. Завдяки цьому студенти не лише освоюють професійні інструменти, але й розвивають інноваційний підхід до створення продуктів.

Проектний метод навчання сприяє не лише інтеграції теорії з практикою, але й розвитку навичок критичного мислення, творчого підходу до вирішення проблем, а також умінь адаптуватися до нових умов. Це робить його надзвичайно актуальним у сучасному освітньому середовищі, особливо у контексті креативних дисциплін, де успіх студента залежить від його здатності генерувати інноваційні ідеї, знаходити нестандартні рішення та втілювати їх у життя.

Висновки. Якщо скористатися феноменологічною мовою Гусерля, то можна сказати: проектний метод у креативних дисциплінах стає своєрідним «знищенням» (*Aufhebung*) відомого у повсякденні, що дозволяє студентові бачити світ дизайну та творчості інакшим, ніж він здається у стереотипному баченні. Цей метод ініціює процес, де кожен проект є «живою інтенцією», народженою з уяви й рефлексії водночас, а викладач стає герменевтом, який допомагає витлумачувати сенс того, що створюють студенти.

Водночас, залишаючись у руслі Гадамерівської герменевтики, можемо стверджувати, що лише в «грі» проектного методологічного поля пізнається істина освіти, яка неможливо звести до простих інструкцій чи формальних критеріїв. Процес виконання проекту, діалог між учасниками та самопрезентація результату є складниками «переживання» сенсу, який відкриває перед студентом майбутню професійну реальність. І в цій динаміці власне й формується справжня компетентність – глибша, ніж суто технічні навички, адже вона корениться в здатності до самостійного розуміння і критичного переосмислення.

Проектний метод навчання, як продемонстровано в ході дослідження, є одним із найбільш перспективних та ефективних підходів до підготовки студентів креативних спеціальностей, зокрема дизайнерів у контексті їх освітніх запитів. Він сприяє інтеграції теоретичних знань із практичними навичками, перейманню досвіду, формуванню бази компетенцій, що є визначальними для успішної професійної діяльності у мінливих умовах сучасного ринку праці та креативних індустріях в цілому.

Ідеї В. Х. Кліпатріка та Д. Дьюї, засновників даного підходу, є актуальними та можуть бути ефективно інтегровані у сучасний освітній процес. Перевагами застосування проектного методу навчання можна назвати такі фактори як: практична орієнтованість, розвиток творчого потенціалу; інтеграція міждисциплінарних знань.

Разом із тим, на основі розглянутої інформації можемо виділити наступні виклики застосування даного методу: високі вимоги до викладача та його мотивації; ресурсоемність; складність оцінювання.

Попри низку викликів, пов'язаних із застосуванням проектного методу, його переваги значно перевищують недоліки. Це робить його основою для формування сучасної

освітньої стратегії, яка відповідає вимогам як українського, так і міжнародного ринків праці. У подальших дослідженнях доцільно зосередитися на подальшому осмисленні питання, подоланні існуючих бар'єрів, розробці адаптивних моделей для українського контексту та інтеграції новітніх цифрових технологій у проектний навчальний процес.

Список використаної літератури

1. Гусерль Е. Ідеї чистої феноменології і феноменологічної філософії: Книга перша. Загальний вступ до чистої феноменології, пер. з нім. і коментарі В. Кебуладзе. Харків: Фоліо, 2020. 348 с.
2. Гусерль Е. Картезіанські медитації. Вступ до феноменології / пер. з нім. А. Вахтель. К.: Темпора, 2021. 304 с.
3. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Том 1: Герменевтика I: Основи філософської герменевтики. К.: Юніверс, 2000. 464 с.
4. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. Том 2: Герменевтика II: доповнення. К.: Юніверс, 2000. 478 с.
5. Міністерство освіти і науки України. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2030 роки. Київ: МОН, 2020, <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
6. Dewey J. Experience and Education. New York: Macmillan, 1938. 116 p.
7. Geilen P. Creativity and Other Fundamentalisms. Jap Sam Books, 2013. 256 p.
8. Kilpatrick W. H. The Project Method. Teachers College Record. Teachers College, Columbia University, New York City, 1918. Vol. 19, No. 4. P. 319–335.
9. Krumm J. Unterrichtsprojekte – praktisches Lernen im Deutschunterricht. Fremdsprache Deutsch. 1991. № 5. S. 3–12.
10. Thomas J. W. A Review of Research on Project-Based Learning. Autodesk Foundation, 2000. 48 p.

PHILOSOPHICAL PRINCIPLES OF INTEGRATING DEWEY'S PROJECT METHOD INTO THE TRAINING OF SPECIALISTS IN CREATIVE DISCIPLINES

Vitaly Mokhonko

*Dragomanov Ukrainian State University,
Institute of Philosophy and Educational Policy, Department of Social Philosophy,
Philosophy of Education and Educational Policy
Pirogova St., 9, 01601, Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0001-0574-7555>*

The article examines the philosophical principles of the project method as one of the ways of forming curricula in creative disciplines. Based on the teaching of design disciplines, the current tasks in teaching students in creative fields are analyzed. Differences from other specialties are identified, and the need to find approaches to increase the effectiveness of the educational process is outlined, taking into account this specificity. The philosophical ideas of J. Dewey and W. Kilpatrick. Klipatryk as a tool in modern Ukrainian education's current tasks and challenges. The study's relevance is due to the need to adapt educational programs of creative disciplines to modern labor market requirements, which puts forward increased requirements for practical skills, innovative thinking, and interdisciplinary training of specialists. Traditional teaching methods often do not meet these challenges, creating a need to implement innovative approaches, particularly the project-based learning method. The study results show that the project-based learning

method contributes to students' forming of students' key professional competencies, including the ability to solve complex tasks, effective teamwork, an innovative approach, and interdisciplinary integration. In addition, this method provides a high level of motivation for students and ensures compliance with their training with the needs of the modern labor market. At the same time, several challenges associated with its implementation have been identified, such as the complexity of evaluating results and high resource-intensive requirements for organizing the educational process. The study confirmed that the project method is a promising tool in the training of specialists in the field of creative disciplines. It is recommended that educational programs be improved by integrating project-based learning, adapting to the conditions of the Ukrainian educational space, and considering international experience.

Key words: project method, creative disciplines, creative spheres, design, visual design, philosophy of education.